

Prehľad učiva – informácia pre rodiča
6. ročník, 1. polrok
SLOVENSKÝ JAZYK

pojmem	definícia	príklad
slovné druhy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podstatné mená 2. Prídavné mená 3. Zámená 4. Číslovky 5. Slovesá 6. Príslovky 7. Predložky 8. Spojky 9. častice 10. Citoslovčia 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zuzana, strach, kvet, kaz 2. pekný, mamin, drevený 3. všetci, ja, sa, ten 4. jeden, prvý, viackrát 5. dôverovať, maľovať 6. pekne, veľmi, náhodou 7. na, popod, okolo, s, z 8. a, ale, keby, či 9. aj, ani, áno, nie 10. jaj, tik-tak, mé, ahoj
slovné druhy podľa významu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ plnovýznamové 1. až 6. ✓ neplnovýznamové 7. až 10. 	
slovné druhy podľa ohybnosti	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ohybné 1. až 5. ✓ neohybné 6. až 10. 	
slovníky	<p>KSSJ – Krátky slovník slovenského jazyka - výkladový SSSJ – Slovník súčasného slovenského jazyka -výkladový PSP – Pravidlá slovenského pravopisu – gramatika SSS – Synonymický slovník slovenčiny MFS – Malý frazeologický slovník- obrazné pomenovania SCS – Slovník cudzích slov http://slovník.juls.savba.sk/ <i>elektronický slovník</i></p>	
delenie slovnej zásoby podľa citového zafarbenia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ neutrálne slová :bez citového vzťahu ✓ citovo zafarbené = expresívne, skratka expr. <ul style="list-style-type: none"> - <i>kladný</i> /zjemňujúci/ vzťah - <i>záporný</i> /zhoršujúci, záporný/ vzťah 	<p>otec, škola, veselý, chodiť</p> <p>otecko, školička, chodkať ocisko, školisko, tárať</p>
tvorenie slov	<ol style="list-style-type: none"> 1. odvodzovaním vzniknú odvodené slová <ul style="list-style-type: none"> - predponami: slovesá - príponami: podstatné mená, prídavné mená - predpona + prípona <p>Základové slovo- slovo, od ktorého možno odvodiť nové slovo</p> <p style="text-align: center;">na - učiť</p> <p style="text-align: center;"> ↙ ↖ </p> <p>slovo tvorná predpona slovo tvorný základ</p>	<p>slovo tvorný základ – časť odvodeného slova, ktorá zostane po odtrhnutí slovo tvornej predpony alebo prípony</p> <p>slovo tvorná predpona –časť odvodeného slova, ktorá stojí pred slovo tvorným základom</p>

	<p style="text-align: center;">ded - ko</p> <p style="text-align: center;">↙ ↘</p> <p>slovotvorný základ slovotvorná prípona</p> <p>2. skladaním vzniknú zložené slová</p> <p>- spojením dvoch slovotvorných základov priamo, prípadne vložením písmen -o-, -e-, -i-</p>	<p>slovotvorná prípona –časť odvodeného slova, ktorá stojí za slovotvorným základom</p> <p>časolet, zemeguľa, Lomidrevo</p>
zámená	<ul style="list-style-type: none"> ✓ osobné základné- zastupujú pomenovania osôb ✓ osobné prívlastňovacie – vyjadrujeme nimi vlastnícke alebo príbuzenské vzťahy <p>zámená skloňujeme</p> <p>!!!prívlastňovacie zámená jej, jeho, ich sú nesklonné</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ niektoré osobné zámená používame dvojako: na <i>neho</i> = <i>naňho</i>, <i>pre neho</i> = <i>preňho</i> 	<p>ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony</p> <p>môj, tvoj, jej, jeho , náš, váš, ich</p>
predložky	<ul style="list-style-type: none"> ✓ neplnovýznamový, neohybný slovný druh ✓ spolu s pádom podstatného mena, prídavného mena alebo zámena vyjadrujú vzťahy medzi slovami ✓ VOKALIZÁCIA PREDLOŽIEK: k predložke sa pridáva samohláska –o alebo –u, kvôli lepšej výslovnosti slovných spojení 	<p>zaujímať sa <u>o</u> tenis</p> <p>vchádzať do telocvične</p> <p>k → ku ku mne</p> <p>s → so so psami</p>
podstatné mená	<p>plnovýznamový ohybný slovný druh, ktorý pomenúva osoby, zvieratá, veci, rastliny, vlastnosti, deje, vnútorné stavy</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ohýbame skloňovaním ✓ určujeme tieto gramatické kategórie- rod, číslo, pád, vzor a pri p.m. m.r. životnosť <p>DELENIE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ konkrétne: pomenúvajú jednotlivé osoby, zvieratá, veci ✓ abstraktné: pomenúvajú <u>nesamostatné</u> javy napr. vlastnosti, deje, činnosti / <i>pomôcka: nie je možné ich chytiť rukou!</i> 	<p>Juraj, líška, kvet, stolička, krása, nenávisť, krik, zlosť</p> <p><i>pod nohou</i> – ž.r., Sg., I, žena</p> <p>chlapec, stôl, ruža, ježko</p> <p>plavba, oberačka, čistota, skromnosť, chichot</p>
vokatív	<p>- osobitný pád používaný na oslovenie blízkych osôb</p>	<p>Mami, oci, Kati,, pane, majstre, chlapče, synku, priateľu</p>
prídavné mená	<p>ohybný plnovýznamový slovný druh, ktorý pomenúva vlastnosti, pýtame sa naň Aký? Aká? Aké? Ktorý? Čí?</p> <p>DELENIE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. akostné prídavné mená- nevieme vysvetliť, ako pomenovanie vzniklo VZOR PEKNÝ, CUDZÍ 2. vzťahové prídavné mená - vieme vysvetliť, ako pomenovanie vzniklo VZOR PEKNÝ, CUDZÍ 3. prívlastňovacie individuálne –prívlastnenie jednotlivým osobám, zvieratám VZOR OTCOV, MATKIN 	<p>biely, suchý, malý, štíhly</p> <p>drevený, zábavný, detský, počítačový</p> <p>Zuzkin, strýkov, líškin sobov</p>

	<p>4. privlastňovacie druhové ✓ privlastnenie <u>celému</u> ľudskému, zvieraciemu druhu VZOR PÁVÍ !!! neplatí rytmické krátenie!!!</p> <p>OHÝBANIE: ✓ ohýbame skloňovaním ✓ ohýbame aj stupňovaním /3 stupne/ 1. stupeň veselý 2. stupeň veselší 3. stupeň najveselší</p>	<p>človečí, líščí, sobí</p> <p>nepravidelné stupňovanie majú: malý, veľký, dobrý, zlý, pekný</p>
vzor pekný	<p>skloňujeme prídavné mená, ktoré majú pred ohýbacou príponou tvrdú alebo obojakú spoluhlásku -tvrdý vzor okrem !!!!! N Pl. /keď sú viacerí/</p>	<p>studený, nový, bledý</p> <p>bledý človek ale !!! bledí ľudia</p>
vzor cudzí	<p>skloňujeme prídavné mená, ktoré majú pred ohýbacou príponou mäkkú spoluhlásku</p>	<p>svieži, hrací, stierací</p>
vzor matkin/otcov	<p>skloňujem privlastňovacie prídavné mená individuálne</p>	<p>Evin, priateľov, Jurajov, učiteľkin</p>
vzor páví	<p>skloňujem privlastňovacie prídavné mená druhové</p>	<p>medvedí, leví, orlí, husí</p>